

Ugyanis, minthogy sem műtermem, sem elegendő időm nem volt: a mázsás kő- vagy bronzszobrok helyett rézlemezeket kezdtem el domborítani. Persze nem ment könnyen a dolog. Az indítást Bor-sos Miklós Nemzeti Galériában látott

Tóth Sándor: Új hajtság

domborításai adták, melyeknek fortélyait titkon próbáltam ellesni. Azonban a lemezkalapálás technikai fogásait csak hosszas kísérletezés után sajátítottam el. Ma már úgy érzem, viszonylag elég jól tudom formálni a hajlékony fémlemez, s ütőszerszámaimmal sikerül a rézköpeny síkján reliefszerű alakjaimat megjelenítenem. Gondolom, a domborítások mellett is eléggé szembetűnő a ceruza-, szén- és krétarajzaim sokasága, melyekből azért tartottam lényegesnek néhány stúdiumot kiállítani, hogy érzékeltessem velük a vonalkultúra és az ábrázolási igény szerepének fontosságát tevékenységemben. Voltak, akiknek úgy tűnt, hogy rajztanulmányaim helyzetazonos megoldásúak. Pedig ezek sohasem szó szerinti formaismétlések, hanem egy-egy döntő mozdulat gondosan elemzett grafikai variációi.

— Munkásságomra jellemző, hogy érdeklődési területem meglehetősen zárt, mert főleg az ifjúság, a szerelem és az anyaság köré csoportosuló gondolataimat igyekszem kifejezni. Ezért többen leszűkített, szubjektív tematikájúnak ítélik meg domborításaimat. Mi tagadás, rajzaim és plasztikáim kétségtelen a nekem legkedvesebbeket ábrázolják, s abban az értelemben valóban magánügyek, minthogy a saját — a feleségem és gyermekemmel kapcsolatos — érzéseimet tolmácsolják. De meggyőződésem, hogy ha a legkisebb közösség — a család — öröme találkozik társadalmunk céljával, az egész emberiség harmóniáját szolgálja. Szeretném hinni, hogy a békéről, szerelemről szoborban megfogalmazott véleményem megegyezik mindnyájunk boldogságával.

Tóth Sándor ezzel befejezte életéről és művészi útjáról szóló mondanódóját. A kis asztalka mellől — ahol beszéd közben üldögéltünk — felkeltünk. Végigsétáltunk a kiállítóteremben, s szemlét tartottunk a falakon díszlő rajzok és rézdomborítások felett. Egy-egy jelentősebb vagy fejlődést jelző alkotás előtt megálltunk. Fialat szobrász barátomat ugyanis arra kértem, hogy tárlatvezetése során ismertesse velem munkásságának néhány műben különösen tükröző alakulását.

Legelső domborítását — 1960-ban — természetesen önmagáról készítette, mint-hogy a formálandó anyag, a rugalmas testű rézlemez tulajdonságainak bátor-talan megismerésénél a modell csak zavarta volna. A próbálkozás biztatónak mutatkozott, amely újabb, nehezebb feladatokra serkentette. Az óvatos stúdi-umprofil után már meghatározott kö-